

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 7Sk/7/2018
Identifikačné číslo spisu: 5017200432
Dátum vydania rozhodnutia: 20.03.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Viola Takáčová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:5017200432.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Violy Takáčovej, PhD. a členiek senátu JUDr. Zdenky Reisenauerovej a JUDr. Aleny Adamcovej, v právnej veci žalobcu: A. J., bytom H. 7, J., proti žalovanej: Sociálna poisťovňa - ústredie, Bratislava, Ulica 29. augusta 8 a 10, v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného zo dňa 9. októbra 2017, č. XXX XXX XXXX 0, o kasačnej sťažnosti žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Žiline zo dňa 25. januára 2018, č. k. 25Sa/37/2017-42, t a k t o

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť proti rozsudku Krajského súdu v Žiline zo dňa 25. januára 2018, č.k. 25Sa/37/2017-42, z a m i e t a .

Účastníkom konania nárok na náhradu trov kasačného konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

I.

1. Krajský súd v Žiline (ďalej len „krajský súd“) rozsudkom zo dňa 25. januára 2018, č. k. 25Sa/37/2017-42, zamietol žalobu o preskúmanie zákonnosti postupu a rozhodnutia žalovaného vo veci priznania starobného dôchodku. Žalovaný - Generálny riaditeľ Sociálnej poisťovne (ďalej len „žalovaný“) podľa § 218 ods. 2 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnom poistení“) vo veci priznania starobného dôchodku zamietol v plnom rozsahu odvolanie proti prvostupňovému rozhodnutiu Sociálnej poisťovne, ústredie, zo dňa 24. júla 2017, č. XXX XXX XXXX 0, a toto rozhodnutie potvrdil.

2. Krajský súd zákonnosť preskúmaného rozhodnutia žalovaného preskúmal podľa § 190 zákona č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“), vec prejednal na verejnom pojednávaní (§ 107 ods. 1 písm. a/ SSP) a po oboznámení sa s pripojeným administratívnym spisom žalovaného a prvostupňového správneho orgánu v intenciách § 65 ods. 1 a § 255 ods. 1 zákona o sociálnom poistení, článku 33 ods. 2 Dohovoru o invalidných, starobných a pozostalostných dávkach (Dohovor č. 128), ustanovení § 38, § 39 a § 128 ods. 1 zákona č. 328/2002 Z.z.o sociálnom zabezpečení policajtov a o

zmene niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 328/2002 Z.z.“) ako aj príslušných ustanovení SSP dospel k záveru, že žaloba nie je dôvodná.

3. Krajský súd mal z obsahu spisov a vyjadrení účastníkov konania za preukázané, že žalovaný na základe rozsudku Krajského súdu v Žiline č.k. 25Sa/14/2017 zo dňa 24. apríla 2017, ktorým bolo zrušené rozhodnutie žalovaného č. XXX XXX XXXX X zo dňa 22. decembra 2016 o priznaní starobného dôchodku rozhodol podľa § 65, § 274, § 293z, § 82 a § 114 zákona o sociálnom poistení o priznaní starobného dôchodku od 30. septembra 2011 v sume 58,50 eur mesačne rozhodol preskúmaným rozhodnutím. Žalobca nesúhlasil so znížením sumy starobného dôchodku podľa čl. 33 ods. 2 Dohovoru č. 128. Bol toho názoru, že z čl. 33 ods. 2 Dohovoru č. 128 taxatívne vyplýva, že výška starobného dôchodku sa môže krátiť len vtedy, ak poberá inú dávku za tú istú sociálnu udalosť. Rozhodnutie považoval za diskriminačné, nezákonné a nepreskúmateľné. Tvrdil, že namietaný postup žalovaného sa uplatňuje nezákonne len u bývalých policajtov aj to len u tých, ktorí dosiahli nárok na starobný dôchodok po 31. decembri 2003. Vedome tak dochádza k diskriminácii určitej skupiny osôb.

4. Žalobca splnil zákonné podmienky nároku na starobný dôchodok dosiahnutím 55 rokov fyzického veku dňa 6. mája 2004. K tomuto dňu mu vznikol nárok na starobný dôchodok vo výške 653,- eur mesačne. K uvedenej sume patrí suma 13,2298 eur mesačne za obdobie dôchodkového poistenia po vzniku nároku na starobný dôchodok. Výška sumy starobného dôchodku sa tak zvýšila na sumu 666,30 eur mesačne. K uvedenej vypočítanej sume starobného dôchodku patrí za 239 dní obdobia dôchodkového poistenia získaných po vzniku nároku na starobný dôchodok v sume 23,32050 eur. Na základe týchto skutočností ku dňu uplatnenia nároku na výplatu starobného dôchodku - ku dňu 30. september 2011 vznikol nárok na starobný dôchodok v sume 689,54 eur mesačne.

5. Pri súbehu nárokov na dve dávky v starobe v súlade s čl. 33 ods. 2 Dohovoru č. 128 došlo ku kráteniu starobného dôchodku. Iný postup a priznanie starobného dôchodku podľa zákona o sociálnom poistení v plnej, tzv. teoretickej výške by mal za následok priznanie dvoch povahovo rovnakých dávok za tie isté doby poistenia, čo by viedlo k neodôvodnenému a neprimeranému zvýhodneniu osôb poistených v osobitnom systéme sociálneho zabezpečenia a k diskriminácii poistencov, ktorí získali obdobie dôchodkového poistenia v takom istom rozsahu len vo všeobecnom systéme sociálneho poistenia.

6. Z potvrdenia GR ZVJS č.: 13312/33-14 zo dňa 24. september 2014 krajský súd zistil, že od 31. decembra 2004 bol žalobcovi priznaný výsluhový dôchodok podľa § 38 zákona č. 328/2002 Z.z.. Pre určenie sumy výsluhového dôchodku podľa § 128 zákona č. 328/2002 Z.z. boli zhodnotené len doby od 18. roku veku do 30. decembra 2004. Do uvedeného dňa žalobca vykonával službu zaradenú do I. kategórie funkcií viac ako 20 rokov. Nárok na starobný dôchodok mu v súlade s § 175 zákona č. 100/1988 Zb. a § 274 zákona o sociálnom poistení zostal zachovaný dovŕšením veku 55 rokov. Z dôvodu, že výsluhový dôchodok má od dovŕšenia dôchodkového veku charakter dávky v starobe za obdobie služobného pomeru policajta, nepovažoval krajský súd za dôvodnú námietku žalobcu týkajúcu sa nižšieho dôchodku, ako je výška dôchodku vo všeobecnom systéme sociálneho poistenia. Z vykonaného dokazovania bolo krajskému súdu zrejmé, že súčet starobného dôchodku žalobcu, priznaného rozhodnutím žalovaného zo dňa 24. júla 2017 a výsluhového dôchodku je vyšší, ako tzv. teoretická suma starobného dôchodku.

7. Na základe vykonaného dokazovania krajský súd konštatoval, že žalovaný postupoval pri preskúmaní napadnutého rozhodnutia správne a v súlade so zákonom ako aj ustálenou judikatúrou Najvyššieho súdu Slovenskej republiky. Pochybnosti žalobcu o správnosti výpočtu sumy jeho starobného dôchodku vo vzťahu k uplatniteľnosti čl. 33 ods. 2 Dohovoru vyvolané jeho subjektívnym presvedčením a pocitmi nezakladali dôvod na spochybnenie správnosti skutkových zistení a záverov prijatých v správnom konaní. Krajský súd žalobcu v súlade s ustanovením § 190 SSP zamietol.

8. O náhrade trov konania rozhodol krajský súd podľa § 167 ods. 1 SSP, podľa ktorého žalobca nemal v konaní úspech, preto mu nárok na náhradu trov konania nevznikol.

II.

9. Proti rozsudku krajského súdu podal žalobca v zákonnej lehote kasačnú sťažnosť.

10. Namietal, že krajský súd rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 440 ods. 1 písm. g/ SSP) a nevykonal navrhnuté dokazovanie potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností.

11. Krajskému súdu vytýkal porušenie postupu stanoveného ustanovením § 122 a § 124 ods. 1 SSP. Za nepreskúmateľné považuje tvrdenie krajského súdu, že od okamihu dovŕšenia dôchodkového veku nadobudol výsluhový dôchodok charakter dávky v starobe tak, ako to má na mysli ustanovenie článku 33 ods. 2 Dohovoru č. 128; nevyplýva to ani zo zákona č. 100/1988 Zb. ani zákona č. 461/2003 Z.z.. Navyiac článok 33 ods. 2 Dohovoru č. 128 taxatívne stanovuje, že musí ísť o inú peňažnú dávku, ktorú dostáva „za tú istú sociálnu udalosť“, teda na ktorú vznikne nárok tiež až dovŕšením dôchodkového veku,. Krátenie výšky starobného dôchodku, na ktorý vznikol nárok s odvolaním sa na článok 33 ods. 2 Dohovoru č. 128 je nezákonné. Ďalej, za nepreskúmateľné a nezákonné považuje aj tvrdenie ohľadom teoretickej výšky starobného dôchodku. Rozhodnutie krajského súdu je tak v rozpore s Ústavou Slovenskej republiky a Dohovorom č. 128.

12. Odvolaciemu súdu navrhol rozsudok krajského súdu zmeniť a rozhodnutie žalovaného zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

III.

13. Žalovaný sa ku kasačnej sťažnosti písomne nevyjadril.

IV.

14. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd kasačný (§ 11 písm. g/ SSP) preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu z dôvodov a v rozsahu uvedenom v kasačnej sťažnosti (§ 453 ods. 1, 2 SSP) postupom bez nariadenia pojednávania podľa § 455 SSP (§ 250ja ods. 2 veta prvá O.s.p.), keď deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk (§ 156 ods. 1 a ods. 3 OSP) a po jej preskúmaní dospel k záveru, že kasačná sťažnosť nie je dôvodná a je potrebné ju zamietnuť.

15. Podľa § 2 ods. 1 SSP, v správnom súdnictve poskytuje správny súd ochranu právam alebo právom chráneným záujmom fyzickej osoby a právnickej osoby v oblasti verejnej správy a rozhoduje v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.

16. Podľa § 2 ods. 2 SSP, každý, kto tvrdí, že jeho práva alebo právom chránené záujmy boli porušené alebo priamo dotknuté rozhodnutím orgánu verejnej správy, opatrením orgánu verejnej správy, nečinnosťou orgánu verejnej správy alebo iným zásahom orgánu verejnej správy, sa môže za podmienok ustanovených týmto zákonom domáhať ochrany na správnom súde.

17. Podľa § 135 ods. 1 SSP, na rozhodnutie správneho súdu je rozhodujúci stav v čase právoplatnosti rozhodnutia orgánu verejnej správy alebo v čase vydania opatrenia orgánu verejnej správy.

18. Podľa § 177 ods. 1 SSP, správnou žalobou sa žalobca môže domáhať ochrany svojich subjektívnych práv proti rozhodnutiu orgánu verejnej správy alebo opatreniu orgánu verejnej správy.

19. Predmetom konania o kasačnej sťažnosti v danej veci bol rozsudok krajského súdu, ktorým postupom podľa § 190 SSP zamietol správnu žalobu v sociálnej veci. Žalovaný týmto rozhodnutím zamietol odvolanie žalobcu a potvrdil prvostupňové správne rozhodnutie Sociálnej poisťovne, ústredie, č. XXX XXX XXXX X zo dňa 24. júla 2017 vo veci priznania starobného dôchodku od 30. septembra 2011. Žiadosť o starobný dôchodok bola so žiadateľom spísaná na pobočke Sociálnej poisťovne v

Martine dňa 30. septembra 2014. Dôchodok žiadal žiadateľ priznať od 31. decembra 2004.

Podľa § 1 ods. 3 zákona o sociálnom poistení, sa tento zákon nevzťahuje na príslušníkov Policajného zboru, Slovenskej informačnej služby, Národného bezpečnostného úradu, Zboru väzenskej a justičnej stráže, Železničnej polície, Hasičského a záchranného zboru, Horskej záchranej služby, colníkov (ďalej len "policajt"), profesionálnych vojakov ozbrojených síl, vojakov mimoriadnej služby (ďalej len "profesionálny vojak"), ktorých sociálne zabezpečenie je upravené osobitným predpisom, a vojakov, ktorí sa počas výkonu vojenskej služby v ozbrojených silách štúdiom alebo výcvikom pripravovali na výkon profesionálnej služby v ozbrojených silách (ďalej len "vojak prípravnej služby"), ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 255 ods. 5 zákona o sociálnom poistení za obdobie dôchodkového poistenia sa považuje aj obdobie výkonu služby policajta, profesionálneho vojaka a vojaka prípravnej služby získané do 31. decembra 2003, ak toto obdobie policajt, profesionálny vojak a vojak prípravnej služby nezískali v rozsahu zakladajúcom nárok na výsluhový dôchodok podľa osobitného predpisu a nebol im priznaný invalidný výsluhový dôchodok, invalidný dôchodok alebo čiastočný invalidný dôchodok podľa osobitného predpisu.

Podľa § 60 ods. 2 zákona o sociálnom poistení obdobie dôchodkového poistenia je aj obdobie výkonu služby policajta, profesionálneho vojaka a vojaka prípravnej služby, ak toto obdobie policajt a profesionálny vojak nezískali v rozsahu zakladajúcom nárok na výsluhový dôchodok podľa osobitného predpisu a nebol im priznaný invalidný výsluhový dôchodok, invalidný dôchodok alebo čiastočný invalidný dôchodok podľa osobitného predpisu.

Z uvedených ustanovení jednoznačne vyplýva, že priznanie výsluhového dôchodku podľa zákona č. 328/2002 Z.z. nevylučuje, aby obdobie výkonu služby profesionálneho vojaka (policajta a vojaka prípravnej služby) nebolo považované za obdobie dôchodkového poistenia podľa zákona o sociálnom poistení. Vylúčenie tohto obdobia sa vzťahuje len v prípade priznania invalidného výsluhového dôchodku, invalidného dôchodku alebo čiastočne invalidného dôchodku podľa § 40 až 45 a § 101 zákona č. 328/2002 Z.z.

Kasačný súd v tejto súvislosti uvádza, že všeobecným predpisom o sociálnom poistení je zákon č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov, ktorý nadobudol účinnosť dňom 1. januára 2004. Až do 30. júna 2003 boli policajti zúčastnení na dôchodkovom zabezpečení v rámci všeobecného systému sociálneho zabezpečenia bez obmedzenia (§ 6 ods. 1 písm. b/ zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení).

Z ustanovení § 60 ods. 2 v spojení s § 255 ods. 5 zákona o sociálnom poistení vyplýva, že v prípade, ak policajt vykonával profesionálnu službu v rozsahu zakladajúcom nárok na výsluhový dôchodok, doba jeho služby by sa vo všeobecnom systéme sociálneho poistenia, teda podľa cit. zákona nemala hodnotiť. Je však zrejmé, že pre výšku výsluhového dôchodku podľa zákona č. 328/2002 Z.z. sa nehodnotí celé obdobie trvania profesionálnej služby, ale len ukončené celé roky takej služby, maximálne však v rozsahu 30 rokov (§ 39 tohto zákona).

Sociálne zabezpečenie policajtov za tzv. zvyškové doby osobitným zákonom, ktorým je zákon č. 328/2002 Z.z., nie je upravené. Pri posudzovaní spornej doby v danom prípade treba vychádzať zo všeobecnej zásady, že ak niektoré obdobie poistenia v osobitnom systéme nebolo zhodnotené pre výšku dôchodku z osobitného systému, potom také obdobie musí byť zhodnotené vo všeobecnom systéme sociálneho poistenia. Uvedený výklad je podľa názoru kasačného súdu konformný s čl. 39 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky.

20. Konaniu pred krajským súdom (§ 199 a nasl. SSP) a rozhodnutiu zo dňa 25. januára 2018 predchádzalo konanie o opravnom prostriedku proti rozhodnutiu správneho orgánu zo dňa 6. februára 2015, č. XXX XXX XXXX 0, ktorým bola podľa § 65 ods. 1 a § 293z zákona o sociálnom poistení zamietnutá žiadosť navrhovateľa z 30. septembra 2014 o priznanie starobného dôchodku od 31. decembra 2004. Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol rozsudkom zo dňa 29. marca 2017, sp. zn.

9So/185/2015, o zmene rozsudku krajského súdu z 21. mája 2015, č.j. 25Sd/45/2015-25, a zrušení rozhodnutia vo veci zamietnutia žiadosti o starobný dôchodok číslo XXX XXX XXXX X zo 6. februára 2015 a vrátení veci odporkyni na ďalšie konanie. Odporkyni bola v ďalšom konaní uložená povinnosť posúdiť nárok na starobný dôchodok znova, vysporiadať sa s hodnotením doby učňovského pomeru a zamestnania pred 18. rokom veku.

21. Z osobného listu dôchodkového poistenia, ktorý je prílohou k rozhodnutiu číslo XXX XXX XXXX X z 24. júla 2017 kasačný súd zistil, správny orgán riadiac sa právnym názorom Najvyššieho súdu SR vysloveným v rozhodnutí sp. zn. 9So/185/2015 zo dňa 29. marca 2017, do obdobia dôchodkového poistenia započítal aj obdobie učňovského pomeru (pred 1. januárom 2004) od 1. septembra 1964 do 26. júna 1967, obdobie od 15. júla 1966 do 5. mája 1967 a od 27. júna do 30. augusta 1967 kedy pracoval v Y. Súčet počtu dní obdobia dôchodkového poistenia do vzniku nároku na dôchodok bol 14 492 dní (vrátane doby služby) s počítaním obdobia po vzniku nároku žalobcu na výsluhový dôchodok od 6. mája do 30. decembra 2004 v počte 239 dní. Počas obdobia po vzniku nároku na starobný dôchodok od 6. mája 2004 do 30. decembra 2004 žalobca nepoberal starobný dôchodok alebo jeho časť.

22. Kasačný súd v súvislosti s určením rozsahu obdobia dôchodkového zabezpečenia (poistenia) považuje za potrebné poznamenať, že pre určenie sumy výsluhového dôchodku (výsluhový dôchodok bol priznaný v sume starobného dôchodku a prídavku k starobnému dôchodku podľa § 128 zákona č. 328/2002 Z.z. lebo bola vyššia ako výsluhový dôchodok poznámka kasačného súdu) bola menovanému zhodnotená doba výkonu základnej vojenskej služby od 31. augusta 1967 do 18. júla 1969 (v II. kategórii funkcií), doba služby profesionálneho vojaka od 1. augusta 1969 do 31. augusta 1976 (v II. kategórii funkcií) a doba služobného pomeru príslušníka ZVJS od 1. septembra 1976 do 31. decembra 1999 (v I. kategórii funkcií) a od 1. januára 2000 do 30. decembra 2004 (v III. pracovnej kategórii) v počte 37 rokov a 119 dní.

23. K sťažnostnému bodu kasačnej sťažnosti, ktorý sa týka (opakovanej) námietky, že výsluhový dôchodok nemožno považovať za starobný dôchodok kasačný súd poukazuje na odôvodnenie rozsudku Najvyššieho súdu SR sp. zn. 9So/185/2015, kde na strane 4 odsek 5 sa uvádza: „Z dôvodovej správy k zákonu č. 222/2002 Z.z. o zvýšení dôchodkov v roku 2003 a o zmene a doplnení niektorých zákonov v oblasti sociálneho zabezpečenia, ktorým bolo okrem iného novelizované aj ustanovenie § 21 ods. 3 zákona č. 100/1988 Zb. vyplýva záver, že zámerom zákonodarcu bolo dosiahnuť, aby od dovŕšenia dôchodkového veku podľa všeobecných predpisov o sociálnom zabezpečení (poistení) výsluhový dôchodok i dávky výsluhového zabezpečenia považované za výsluhový dôchodok podľa § 124 zákona č. 328/2002 Z.z. plnili funkciu starobného dôchodku z osobitného systému sociálneho poistenia (zabezpečenia) vo výške primeranej dobe trvania služobného pomeru ako dávka sociálneho zabezpečenia existujúca, či už samostatne alebo popri starobnom dôchodku, na ktorý vznikne nárok dovŕšením dôchodkového veku podľa všeobecných predpisov o sociálnom zabezpečení“. Dôchodkový vek podľa všeobecných predpisov o sociálnom zabezpečení (poistení) žalobca dovŕšil 6. mája 2004. Ku dňu 6. mája 2004 tak, ako to potvrdilo aj generálne riaditeľstvo ZVáJS (v Potvrdení zo dňa 24. septembra 2014) žalobca splnil podmienky nároku na starobný dôchodok a prídavok k starobnému dôchodku. Povinnosťou Útvaru sociálneho zabezpečenia zboru bolo použiť pre porovnanie sumy starobného dôchodku a prídavku k tomuto dôchodku V. časť zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení a zákon č. 73/1998 Z.z.. Porovnanie sumy výsluhového dôchodku vypočítanej podľa §38 zákona a sumy starobného dôchodku spolu s prídavkom k tomuto dôchodku podľa § 128 zákona bez požitia V. časti zákona č. 100/1988 Zb. by nebolo možné vykonať. Nakoľko suma starobného dôchodku spolu s prídavkom k starobnému dôchodku bola vyššia, výsluhový dôchodok bol priznaný v sume starobného dôchodku a prídavku k starobnému dôchodku podľa § 128 zákona. Pre stanovenie sumy starobného dôchodku pre porovnávací výpočet v zmysle § 128 zákona bola zhodnotená doba tak, o je to uvedené na

evidenčnom liste dôchodkového zabezpečenia - 37 rokov a 119 dní.

24. K sťažnostnému bodu kasačnej sťažnosti, v ktorom žalobca namietal nezákonnosť postupu pri výpočte sumy starobného dôchodku aplikáciou článku 33 ods. 2 Dohovoru č. 128 kasačný súd zhodne, ako v bode 24 poukazuje na odôvodnenie rozsudku najvyššieho súdu sp. zn. 9So/185/2015, ktorý na strane 5 odsek 3 rozhodnutia uviedol: „Z článku 33 ods. 2 Dohovoru podľa názoru odvolacieho súdu vyplýva, že v prípade súbehu nárokov na starobný dôchodok tak zo všeobecného ako aj osobitného systému sociálneho poistenia (zabezpečenia) je v zmysle Dohovoru možné starobný dôchodok zo všeobecného systému iba krátiť a to najviac o sumu, ktorá prevyšuje sumu výsluhového dôchodku (príspevku za službu považovaného za výsluhový dôchodok).“

25. Podľa čl. 39 Ústavy Slovenskej republiky občania majú právo na primerané hmotné zabezpečenie v starobe. Primeraným je také hmotné zabezpečenie, ktoré zodpovedá celej dĺžke poistenia bez ohľadu na to, či poistenie bolo získané v osobitnom systéme sociálneho zabezpečenia (ktorý sa vyčlenil zo všeobecného systému dôchodkového poistenia) alebo iba vo všeobecnom systéme sociálneho poistenia.

26. K namietanému postupu krátenia starobného dôchodku sa vyjadril aj Ústavný súd Slovenskej republiky v náleze II.ÚS 389/2017-18 zo dňa 22. júna 2017, keď na strane 9 nálezu uvádza: „treba prisvedčiť sťažovateľovi, že zákonodarcu doteraz na vykonanie čl. 33 ods. 2 dohovoru č. 128 neupravil zákonom postup krátenia starobného dôchodku v prípade jeho súbehu s výsluhovým dôchodkom z osobitného systému sociálneho zabezpečenia. Je však potrebné zdôrazniť aj to, že zákon o sociálnom poistení priamo v ustanoveniach § 60 ods. 2 a § 255 ods. 5 vylúčil možnosť započítania obdobia služby policajta získaného v rozsahu zakladajúcom nárok na výsluhový dôchodok (minimálne 15 rokov) do obdobia dôchodkového poistenia. Len výkladom relevantných predpisov spôsobom, ktorý najvyšší súd považuje za konformný s ústavou, vo viacerých svojich rozhodnutiach judikoval, že výsluhový dôchodok má od dovŕšenia dôchodkového veku podľa zákona o sociálnom poistení charakter dávky v starobe, ktorú má na mysli čl. 33 ods. 2 dohovoru č. 128. Bez tejto judikatúry by žalovaná nárok na starobný dôchodok v zmysle už uvedených ustanovení § 60 ods. 2 a § 255 ods. 5 zákona o sociálnom poistení vôbec nemohla pre účely nároku a výšky starobného dôchodku započítať sťažovateľovi dobu služby v Policajnom zbore“.

27. Ústavný súd vo vyššie označenom náleze zaujal stanovisko aj k spôsobu výpočtu sumy starobného dôchodku poberateľa dávky výsluhového dôchodku, keď uviedol: „Najvyšší súd judikoval, že aj vtedy, ak by poistenec nesplnil podmienku získania viac ako 15 rokov poistenia vo všeobecnom systéme sociálneho poistenia, ale získal by túto potrebnú dobu po zhodnotení obdobia poistenia v osobitnom systéme, má odporkyňa povinnosť vykonať výpočet dôchodku s prihliadnutím na dobu poistenia v osobitnom systéme a dôchodok priznať navrhovateľovi vo výške zodpovedajúcej rozsahu poistenia vo všeobecnom systéme. Správne by preto odporkyňa mala pri rozhodovaní o nárokoch poistencov, ktorým bola priznaná niektorá z dávok výsluhového zabezpečenia poistencov osobitného systému, najprv vypočítať teoretickú výšku dôchodku, ktorá by im patrila vtedy, ak by všetky doby poistenia získali vo všeobecnom systéme. Keďže výsluhový dôchodok má po dovŕšení dôchodkového veku pre vznik nároku na starobný dôchodok zo všeobecného systému dôchodkového zabezpečenia (poistenia) charakter dávky v starobe, odporkyňa by mala postupovať v súlade s článkom 33 Dohovoru č. 128 o invalidných, starobných a pozostalostných dávkach vyhláseného v Zbierke zákonov pod č. 416/1991 Zb. Starobný dôchodok navrhovateľa môže krátiť, a to primerane k počtu skončených rokov doby trvania služby policajta rozhodujúcich pre výšku výsluhového dôchodku podľa § 39 zákona č. 328/2002 Z.z. Iný postup by bol v priamom rozpore so zámerom zákonodarcu zabezpečiť vojakom a policajtom vyššiu úroveň ich zabezpečenia v starobe za dobu výkonu ich služby a táto kategória poistencov v systéme vnútroštátnych poisťovacích a zabezpečovacích systémov by bola znevýhodnená v porovnaní s poistencami vo všeobecnom systéme sociálneho poistenia na Slovensku, a dokonca by s ňou odporkyňa

zaobchádzala horšie, ako s poistencami poistenými v zahraničí, u ktorých o takomto krátení dôchodkov ani ona nemá pochybnosť. Odlišným postupom odporkyne by sa doby poistenia poistenca vo všeobecnom systéme stratili a neboli by v žiadnom zo systémov zohľadnené, čo nezodpovedá ani zámeru zákona. Inak, odporkyňa núti poistencov poistených v osobitnom systéme, aby vykonávali zamestnanie po splnení podmienok pre vznik nároku na starobný dôchodok po dosiahnutí ich zvýhodneného dôchodkového veku, čo nie je prípustné. Osobitný systém sociálneho zabezpečenia policajtov a vojakov totiž neposkytuje poistencom osobitného systému také starobné, predčasne starobné, invalidné, sirotské, vdovské a vdovecké dôchodky, ktoré by zohľadnili celú dobu poistenia poistenca.“

28. V kasačnej sťažnosti žalobca namietať aj procesné pochybenie správneho súdu stanovené v ustanovení § 112 a § 124 SSP, ktoré malo spočívať v postupe dokazovania krajským súdom a v práve žalobcu predniesť svoj konečný návrh. K uvedenej námietke kasačný súd považuje za potrebné poukázať na samotné konanie o správnej žalobe, ktoré sa na krajskom súde začalo doručením správnej žaloby v sociálnej veci dňa 2. novembra 2017. Prílohou žaloby bolo rozhodnutie, ktoré žalobca žiadal preskúmať. Dňa 8. novembra 2017 krajský súd vyzval žalovaného na vyjadrenie sa k žalobe a na predloženie spisov. Vyjadrenie k správnej žalobe a krajským súdom žiadaný dávkový spis, v ktorom sú založené všetky listiny vrátane žiadosti o starobný dôchodok, evidenčné listy dôchodkového zabezpečenia (poistenia), ktorých obsah bol podkladom pre vydanie rozhodnutia o priznaní dôchodkovej dávky bol doručený krajskému súdu dňa 7. decembra 2017. Vyjadrenie žalovaného bolo doručené žalobcovi dňa 8. decembra 2017 spolu s Poučením o procesných právach a povinnostiach účastníkov konania (č.l. 28). Krajský súd v bode 3 poučil účastníkov konania o povinnosti označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení vo vyjadrení k žalobe. Správny súd rozhodne, ktoré z navrhnutých dôkazov vykoná. Súd môže vykonať aj iné dôkazy, ako sú navrhované, ak to považuje za potrebné na rozhodnutie vo veci (§ 121 SSP) Po doručení vyjadrenia žalovaného a poučenia súdu žalobca dňa 20. decembra 2017 doručil krajskému súdu vyjadrenie k zaslanému vyjadreniu, ktorého obsah je totožný so správnu žalobou a v neposlednom rade aj s kasačnou sťažnosťou. Na deň 25. január 2018 bol (dňa 15. januára 2018) určený termín pojednávania o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia, na ktorom sa žalobca osobne zúčastnil. Zo zápisnice z pojednávania vyplýva, že sudkyňa podala správu o priebehu administratívneho konania. Z obsahu vyjadrenia žalobcu spísaného do zápisnice krajského súdu vyplýva aj návrh na zrušenie rozhodnutia generálneho riaditeľa Sociálnej poisťovne, ústredie č. XXX XXX XXXX X zo dňa 9. októbra 2017, tiež navrhol zrušiť aj rozhodnutie Sociálnej poisťovne č. XXX XXX XXXX X zo dňa 24. júla 20147 a vec jej vrátiť na ďalšie konanie. Na poslednej strane zápisnice po verejnom vyhlásení rozsudku sudkyňa krajského súdu poznamenala, že predstúpil žalobca, ktorý súdu odovzdal papier, na ktorom je napísaná žiadosť, aby súd vykonal dokazovanie. Žiadosť je založená na č.l. 41 súdneho spisu. Kasačný súd sa s obsahom takto doručenej žiadosti oboznámil a konštatoval, že žalobca poukazuje na rozsudky Najvyššieho súdu SR č. 6/2006, 3/2007 a týkajú sa výsluhového dôchodku, žalobca opakovane nesúhlasil s krátením starobného dôchodku.

29. Súčasťou obsahu práva na spravodlivé súdne konanie je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne odpovie na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t.j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Všeobecný súd však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania (I.ÚS 234/2014).

30. Vzhľadom na vyššie uvádzané skutočnosti, kasačný súd námietky žalobcu uvedené v kasačnej sťažnosti vyhodnotil ako nedôvodné, keď tieto neboli spôsobilé spochybniť vecnú správnosť napadnutého rozhodnutia krajského súdu. Z týchto dôvodov potom najvyšší súd kasačnú sťažnosť podľa § 461 SSP ako nedôvodnú zamietol.

31. O náhrade trov kasačného konania rozhodol najvyšší súd tak, že účastníkom konania nepriznal právo

na náhradu trov konania (§ 467 ods. 1 SSP v spojení s § 167 a § 168 SSP). Žalobca v kasačnom konaní úspech nemal a žalovanému trovy kasačného konania nevznikli.

32. Toto rozhodnutie prijal najvyšší súd v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 139 ods. 4 veta prvá SSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.